

NÄDALA OLUKORD

...on Areeni rubriik, kus elu ennast (kuid mitte ainult) kujutavad Maarli Soekov ja Janna Pikkat ehk loometandem AW.

a
areen
LEIA MEID KA FACEBOOKIST!

AREEN

Juhataja
KADRI KARRO
kadri.karro@ekspress.ee
Toimetajad
SIIM NESTOR
siim.nestor@ekspress.ee
PRIIT HÖBEMÄGI
priith@ekspress.ee
MARIA ULFSAK
maria.ulfsak@ekspress.ee

ÕHUS
PRIIT HÖBEMÄGI

**Uute kultuuriehitiste
Skylla ja Charybdis
- muinsuskaitse ja
detailplaneering**

Asjaosalised on rõõmujoovastuses Riigikogu kultuurikomisjoni otsuse üle valida Kultuurkapitali poolt rahastamiseks välja Estonia teatri juurdeehitis, Tartu südalinna kultuurikeskus, Arvo Pärdi nimeline muusikamaja Rakveres ning Narva Kreenholmi kultuurikvartal Manufaktuur. Ettepanekud lähevad Riigikokku otsustamiseks ning läbivad seal kolm hääletust. Tavapärast neid ei muudeta, vaevalt nüüdki. Rakvere ja Narva tähistavad nn regionaalset mõtlemist ning Tartu ja Tallinna suurobjektid - no kuis need ikka valikust välja oleksid saanud jääda? Ega jäänudki, aga...

...antiikmütoloogias olid Odysseuse teel kaks koletist - Skylla ja Charybdis. Nad valvasid sissepääsu kahel pool merekitsust Messina väinas. Kui läksid ühele liiga lähedale, siis võis teine sind kätte saada. Nii on ka Estonia teatri juurdeehitise ning Tartu südalinna kultuurikeskusega. Tegelikult ei tähenda kultuurikomisjoni otsus mitte midagi muud, kui et raha ehitamiseks saab - umbes 140 miljonit ligikaudu 15 aasta jooksul nelja objekti peale. Igal aastal on jagada ligikaudu 8-10 miljonit eurot. See ei tähenda hoopiski, et ehitist peaks kerkima sama koha peale, mis taotluses on kirjas. Veelgi vähem on see kinnitus, et just nimelt sellele kohale peale midagi kerkib. Detailplaneering ja muinsuskaitse sei-

savad nagu Skylla ja Charybdis Estonia juurdeehitise ja ka Tartu kultuurikeskuse teel.

Estonia juurdeehitist loodab rahvusoper Estonia nõukogu praeguse seisuga ehitada äsja korrastatud Tammsaare pargi kohale, kuhu on planeeritud ka Konstantin Pätsi monument. Hetkel ei näita küll miski, et see nii ka juhtuda võiks. Linna muinsuskaitse on oma eitavat seisukohta pargi täisehitamise kohta juba väljendanud, sest teatrimaja taga

maapinnas on kaitsealuse bastioni osad, detailplaneering on aga üks erakordselt kaua aega võttev asi. Kummagi puhul ei ole „otseteed“ võimalikud, kuigi lootus, et kultuurikomisjoni otsuse mõjul lendavad linna planeerimise ameti ja linna muinsuskaitse ametnikud kahte lehte laiali, sureb kindlasti viimasena. Ka Tartu kultuurikeskuse puhul on tartlane Vahur Kalmre

rahvalikku ruumilist ja planeerimisoptimismi kärpinud: „Üldplaneering ütleb täpselt, kus see hoone saab sellel alal paikneda. Ja mis seal hoonete ette jääb“ (Tartu Postimees, 22.3.2021).

Muidugi väärivad kõik välja valitud objektid (ja ka need, mis seekord raha ei saanud ehitamist. Ühel päeval kerkivad nad nagunii ja see on Eesti kultuurile hea uudis. Võib-olla küll mitte sinna kohta, kuhu alguses sooviti. Nagu muide juhtus ka Eesti Rahva Muuseumiga... ●

Rakvere ja Narva tähistavad nn „regionaalset“ mõtlemist ning Tartu ja Tallinna suurobjektid - no kuis need ikka valikust välja oleksid saanud jääda.

TOIDUBLOGI

IVAR PÖLLU (45)

Neljapäeval, 6. mail esietendub Raadil Eesti Rahva Muuseumi B-parklas teatrietendus autodele ehk Tartu Uue Teatri „Kõigi piirangute lõpp“. Lavastus püüab muuseumi vastata küsimusele, kas me oskaksime üldse elada, kui kõik piirangud ühel hetkel langevad. ERMi parklas toimuva autoteatri etenduse ajal istub publik turvaliselt oma sõiduvahendis, etenduse ajal sealt ei välju ja näitlejatega kokku ei puutu. „Kõigi piirangute lõpus“ on laval Nero Urke, Ekke Hekles ja Martin Kork, autor ja lavastaja on aga **Ivar Põllu**.

VAIKUS

Mida rohkem ma armastan muusikat ja mida rohkem on võimalusi seda igal pool kuulata, seda enam meeldib just vaikus. Just vaikus situatsioonis, kus ta pole helide puudumine, vaid pigem lakkamine, vaibumine. Või siis vaikus enne helisid. Vaikus inimsuhetes, s.t suhted ilma liigse kurnava müra. Vaikus, mis on igal pool. Vaikus, mida mööda müra maha libiseb.

VALIKUD

Hämmastav, kui palju peab iga inimene oma elus valima ja kuidas ta seda ei tee. Pigem ei vali ja vaatab, mis edasi saab. Ehk läheb mööda. Valikute tegemine on iga päev üha raskem, sest tõesti, miks ei võiks asjad lihtsalt juhtuda - ja loomulikult kõige paremal moel. Samas, nende pidevate väikeste valikute märkamine hoiab meele ärksa. Ja annab argirahu, sest valikute nägemise kaudu paljastub kogu argirealsuse suvalisus. Argielu on täis tõesid, milles keegi ei kahtle, sest nii on. Aga nende tõe taga on kellegi valikud. Ja need on alati kõige paremas mõttes suvalised sel hetkel, kui need tehakse. Sest sama hästi võiks otsustada teisiti ja maailm ei saa otsa.

VABADUS

Vabadus on kõige kangem kraam. See on nagu relv või puhast piiritus, mida ei ole vaja kasutada. Piisab sellest, et on kapis olemas. Harilikult on vaja pigem tegutseda, nagu vabadust ei oleks. Vabadus annab rahu, milles teha mida vaja, on see siis sinu asi või mitte, kuulub see sinu töökohustuste hulka või mitte. Vabadus mitte kasutada oma vabadust õigusena.

FOTOD ALDO LUUD / ÖHTULEHT, SHUTTERSTOCK

HEA TEADA!

... „Hea teada!“ on rubriik, mis kajastab Areeni toimetuse jahmatavaid argiasju, mida on siiski hea teada.

Kujundaja **Evelin Somelar** soovib hajameelsetel võtta võimalusel raha pangakontoris asuvast automaadist. Siis helistab hommikul lahke teller ja ütleb, et kaart on nende käes ja tuldagu järele - enne, kui inimene kaardi kadumise ise üldse avastab.

Keeletoimetaja **Katrin Hallasel** algas jalg-rattahooaeg halva üllatusega: ta oli talvega rattaluku võtme ära kaotanud. Hea üllatusena selgus, et oli sügisel unustanud ratta lukku panemata.

Popitoimetaja **Siim Nestoril** ajas kujundaja Evelin Somelar juhtme kokku - Somelar kinnitas ja kinnitas talle, et kõndimisega ei ole võimalik kaalust alla võtta.

Areeni filmitoimetaja **Maria Ulfsak** otsustas veeta laupäeva kodus telekat vahtides. John Fordi „Otsijate“ (1956) ja Terrence Malicki „Peenikese punase joo-ne“ (1998) kõrvale mugis Maria ära hunniku juustuvõileibu. Et päev siiski liigse intellektuaalsuse koorma all viltu ei vajuks, saabus õhtu *grande finale* telesaatega „Khloe Kardashianiga püssiks“. Need kolm audiovisuaalset teost moodustasid kokku „hõrgu terviku, mis avardas keha ja meelt“, väidab Maria.

Areeni juhatajal **Kadri Karrol** kukkusid prillid pesumasina taha. Selleks, et näha, kuhu prillid täpselt maandusid, läks ta teise tuppaprillile nr 2 otsima, aga hästi ei leidnud, sest prillid nr 1 olid pesumasina taga ja ilma prillideta nr 1 oli raske prillile nr 2 leida. Kui siis prillide nr 2 abil pilk jälle selgeks sai, võttis Kadri rõdult tomatite toestamiseks mõeldud pulga ja urgitses prillid nr 1 pesumasina tagant välja.

FOTO KADRI KARRO